Logistiikkayritysten Liitto ry

Eteläranta 10, 00130 Helsinki
Puh. +358 9 4202 3389
Y-tunnus 0202403-0
logistiikkayritykset@logistiikkayritykset.fi
www.logistiikkayritykset.fi

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

LAUSUNTO

19.9.2018

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi niihin liittyviksi laeista ja annetun esityksen täydentäminen. HE 61/2018 vp ja HE104/2018 vp

Logistiikkayritysten Liitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikon aiheesta. Koska liiton jäsenten pääasiallinen toiminta liittyy tiekuljetuksiin ja kappaletavaraliikenteeseen, painotetaan tätä näkökulmaa lausunnossa.

Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi hallituksen esitystä laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi.

Täydentävässä hallituksen esityksessä ehdotetaan teknisiä muutoksia alkuperäiseen hallituksen esitykseen. Erityisesti muutokset koskevat tiettyjä eduskunnan jo hyväksymiä lakiehdotuksia sekä lakiehdotusten johtolauseiden muutoksia.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että maakuntauudistusta koskevat viittaukset tai tekstiosuudet poistetaan lakiehdotuksista. Sen sijaan esityksen tiettyihin lakiehdotuksiin lisättäisiin maininnat yhteistyöstä maakuntien liittojen kanssa. Viittaukset oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin (HE 29/2018 vp) esitetään muutettavaksi viittauksiksi hallintolainkäyttölakiin (586/1996). Viittauksia EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen poistettaisiin siltä osin kuin niitä voidaan pitää tarpeettomina. Tieliikennelaista annetun hallituksen esityksen (HE 180/2017 vp) liitelakeihin perustuvia säännöksiä muutetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä vastaavaan muotoon. Lisäksi esitykseen lisätään tieliikennelakia (267/1981) koskevat muutosehdotukset.

Merimieseläkelakia koskeva lakiehdotus, pelastuslakia koskeva lakiehdotus ja poliisilakia koskeva lakiehdotus ehdotetaan poistettaviksi esityksestä. Maakuntauudistuksen liikennettä koskevat henkilö- ja tehtäväsiirrot on tarkoitus tuoda eduskunnan käsiteltäväksi erillisellä hallituksen esityksellä syksyllä 2018.

Logistiikkayritysten Liitto ry:llä ei ole huomautettavaa näihin täydennyksiin.

Virastouudistuksen osalta liitollamme ei ole uutta kommentoitavaa, vaan viittamme alla olevaan 21.5.2018 antamaamme lausuntoon eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle.

Asiantuntijalausunto 21.5.2018 (olimme kuultavana 22.5.2018)

Liikenteen hallinnossa on käynnissä suuri kokonaisuudistus, joka tekee eri lakien yksittäisen arvioinnin haastavaksi. Järjestömme näkökulmasta on vaikea arvioida virastojen sisäisen toiminnan tehokkuutta ja sitä mitä hyötyjä uudistuksesta tulisi.

Tässä laissa esitetyillä uudistuksilla ministeriö haluaa vahvistaa virastojen ohjausta, keskinäistä vuorovaikutusta ja hallinnon tuottavuutta. Ministeriö arvioi, että Liikenne- ja viestintäviraston perustaminen toisi nopeitakin säästöjä ja toiminnallista tehokkuutta.

Esityksen taloudelliset vaikutukset on arvioitu syntyvän pääosin Liikenneviraston tie- ja meriliikenteen seurannan yhtiöittämisen kautta, josta on erillinen lakiesitys. Muiden virastojen rakennemuutosten vaikutukset ovat pienemmät. Samat tehtävät säilyvät ja henkilökunta ei muutu. Muutoksen päällimmäinen motivaatio on ministeriön näkemys ja tahtotila hallinnonalan virastojen tulevista rakenteista ja niiden ohjaamisesta. Olisi ollut hyvä, jos nykyisen toiminnan ja organisaatiovaihtoehtoja olisi evaluoinut ulkopuolinen taho.

Liikenneviraston jakaminen kolmeen osaan jättää hieman kysymyksiä. Onko tuleva malli oikeasti selkeämpi ja yksinkertaisempi kuin nykyinen? Logistiikka-alan yritykset arvostavat nykyistä Liikennevirastoa ja Trafia. Vuorovaikutus ja käyttäjien tarpeiden huomioonotto on kehittynyt hyvään suuntaan. Mm. Liikennevirasto on perehtynyt hyvin eri käyttäjäryhmien tarpeisiin ja ollut avoin uusia aloitteita kohtaan. Liikenneviraston jakaminen kolmeen osaan saattaa heikentää liikenneväyliin, liikenteeseen ja maankäyttöön liittyvää viranomaistyötä, mikä ei ole toivottavaa. Toisaalta Trafin ja Liikenneviraston tiettyjen toimintojen yhdistäminen samaan organisaatioon voi parantaa esim. älyliikenteen kehittämisen toimivuutta.

Liikenteen hallinnonalalla ovat kaikki organisaatiorakenteet muutoksessa yhtä aikaa. Liikenneviraston pilkkomisen, Viestintäviraston ja Trafin yhdistämisen sekä yhden valtionyhtiön perustamisen rinnalla edessä on maakuntauudistus, jonka myötä ELY-keskukset lakkaavat ja alueellisen tienpidon vastuu siirtyy maakunnille.

Kokonaisuudistuksessa tulisi varmistaa, että julkishallinnon toiminta tehostuu ja kevenee. Riskinä voi olla, että hallinnolliset tasot ja viranomaisten keskinäiset sopimukset, ohjaus ja valvonta lisääntyvät. Keskeistä on, että kansalaisen ja yritysten näkökulmasta hallinnonalan tehtävät hoidetaan tehokkaasti, asiointi viranomaisten kanssa on sujuvaa ja palvelu laadukasta sekä, että kustannukset eivät nouse vaan mieluummin alenevat yhteiskunnan kannalta.

Toteuttamisvaihtoehtoja pohdittaessa on todettu, että olisi hyvä pohtia laajemminkin elinkeinopolitiikan toimijoiden ja hallinnon siiloutumista. Tämä olisi syytä tehdä ja yli nykyisten ministeriöiden rajojen. Logistiikka-alallakin on kokemusta siitä, miten eri viranomaisten tai lakien säännökset voivat olla pahimmillaan jopa ristiriitaisia.

Yhteenvetona voi todeta, että kokonaisuuden arviointi on hyvin vaikeaa. Nykyisten tai tulevien virastojen ja hallintomallien toimivuus on paljolti kiinni siitä, miten niitä johdetaan, kehitetään ja luodaan kitkattomat yhteistyömallit eri organisaatioiden välille.

Logistiikkayritysten Liitto ry edustaa merkittäviä logistiikkaoperaattoreita Suomessa. Jäsenten yhteenlaskettu liikevaihto on yli 1,5 miljardia euroa ja yritykset työllistävät noin 6000 henkilöä suoraan ja alihankintana noin 5000 henkilöä.

Kunnioittavasti

Logistiikkayritysten Liitto ry

Pekka Aaltonen
Toimitusjohtaja